

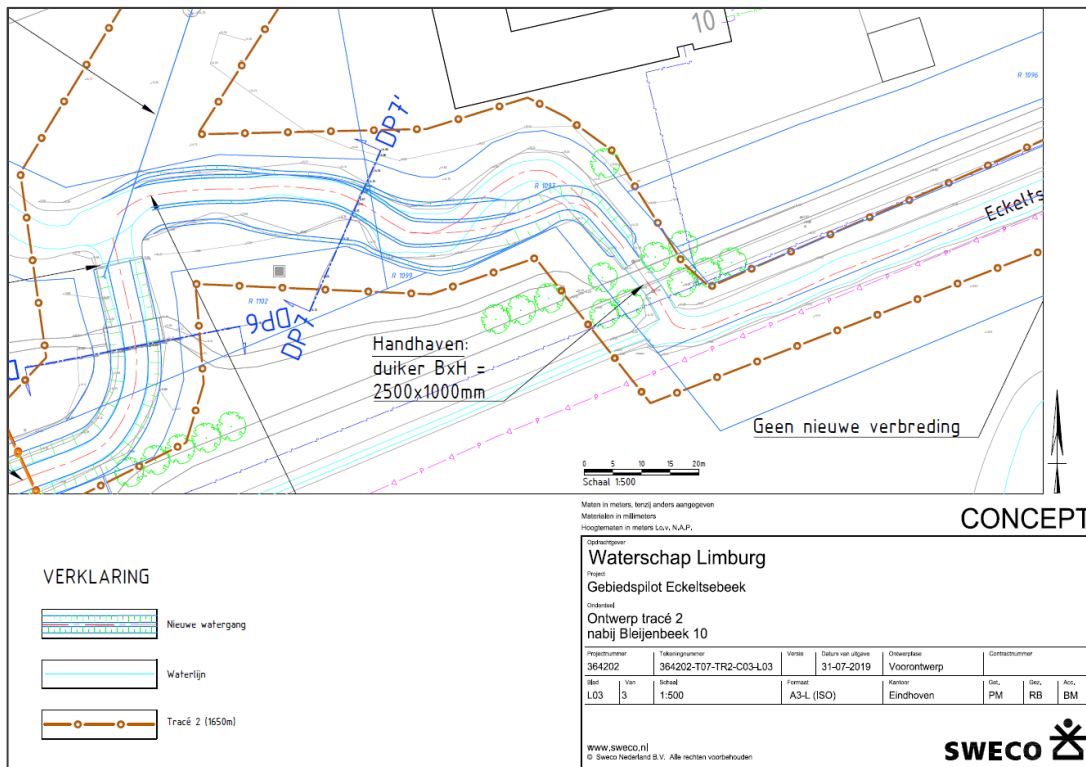
Notitie

Onderwerp: Aanvullend natuuronderzoek drijvende waterweegbree en ijsvogel te verplaatsen oever Eckeltsebeek
 Projectnummer: 364202
 Referentienummer: Notitie onderzoek drijvende waterweegbree en ijsvogel bocht Eckeltsebeek 03092019
 Datum: 11-09-2019

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Eckeltsebeek worden diverse werkzaamheden uitgevoerd (locatie zie figuur 1.1), waaronder het verleggen van een bestaande bocht nabij de Bleijenbeek. Met betrekking tot de geplande ingreep is een verkennend onderzoek uitgevoerd in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur.

Figuur 1.1 Huidige en gewenste ligging bocht Eckeltsebeek.

Uit het verkennend natuuronderzoek blijkt de noodzaak voor de uitvoering van soortgericht onderzoek naar het voorkomen van groeiplaatsen van drijvende waterweegbree en aanwezigheid van nestplaatsen van de ijsvogel, in de te verleggen bocht van de Eckeltsebeek. Drijvende waterweegbree is een weinig concurrentiekrachtige waterplant die endemisch is voor Europa. Vanwege zijn morfologische en fysiologische aanpassingen aan een lage kooldioxide- en nutriëntenbeschikbaarheid, komt de soort typisch voor in zwak gebufferde voedselarme wateren. Omdat drijvende waterweegbree goed in staat is open plekken te koloniseren, kan deze ook voorkomen in wat voedselrijkere en hardere

waterlopen indien deze onderhevig zijn aan regelmatige verstoring, waaronder de hoogwatergeul binnen het plangebied.

De IJsvogel is een visetende vogel, die gebonden is aan stilstaand of langzaam stromend zoet water. De nesten worden uitgegraven in steile oevers van beken, kleine rivieren, kanalen, vaarten, grachten, vijvers, plassen en afgravingen. Van belang bij het zoeken naar voedsel zijn helder water en de aanwezigheid van uitkijkposten, zoals overhangende takken of riet. Het foerageergebied kan zich uitstrekken tot op enkele kilometers van het nest. In Limburg komt de soort in relatief hoge dichtheden voor.

1.2 Doel

In het voorliggend onderzoek bepalen we of het plangebied deel uitmaakt van het essentiële leefgebied van de drijvende waterweegbree en ijsvogel. De gunstige staat van instandhouding (GSI) is een belangrijk criterium voor de beoordeling van de omvang van eventuele effecten op groeiplaatsen van de soort. In de beoordeling in dit natuuronderzoek hebben we een inschatting gemaakt van de kans op effecten op basis van:

- Expert judgement van de beschikbare gegevens uit soortgericht onderzoek in de omgeving en habitatkenmerken van groeiplaatsen van drijvende waterweegbree en nest- en verblijfplaatsen van de ijsvogel;
- Expert judgement van de effecten op groeiplaatsen van drijvende waterweegbree en nest- en verblijfplaatsen van de ijsvogel, op basis van beschikbare gegevens vanuit soortgericht onderzoek en habitatkenmerken.

2 Wettelijk kader

2.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming (Wnb) is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Hierbij onderscheiden we drie verschillende beschermingsregimes waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

- Soortenbescherming Vogelrichtlijn (art. 3.1 Wnb)
- Soortenbescherming Habitatrichtlijn (art. 3.5 Wnb)
- Andere soorten (art. 3.10 Wnb)

Groeiplaatsen van drijvende waterweegbree behoren tot de categorie Soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Groeiplaatsen zijn hierdoor beschermd conform art. 3.5 Wet natuurbescherming. Voor categorie 3.5 beschermde soorten geldt dat groeiplaatsen niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden uitgestoken, danwel beschadigd.

De ijsvogel is een broedvogelsoort van categorie 4 jaarrond beschermde nest- en verblijfplaatsen. Categorie 4 zijn de nesten van plaatstrouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Vooralsnog weten we niet of de holtes daadwerkelijk een nestholte vormen voor de ijsvogel en in hoeverre er uitwijkmogelijkheden voorhanden zijn in de omgeving.

De provincies zijn verantwoordelijk voor het beschermen van soorten. De provincie Limburg heeft de bescherming vastgesteld in de beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg.

3 Onderzoeksmethodiek

3.1 Vooronderzoek

Ten einde het voorkomen van drijvende waterweegbree binnen het plangebied te kunnen achterhalen zijn zowel een bureau onderzoek als gericht veldonderzoek verricht. Uit verspreidingsgegevens van de NDFF zijn diverse waarnemingen van drijvende waterweegbree bekend uit de Heukelomsche beek in de omgeving, doch ontbreken recente (tot 10 jaar geleden) waarnemingen van de soort binnen de plangrenzen. De drijvende waterweegbree is bekend van groeiplaatsen in het nabijgelegen Natura 2000-gebied Maasduinen, waar zich kwalificerend leefgebied bevindt ter hoogte van het Vreewater, het Driessenvan en langs de Eckeltsebeek.

Uit bestaande gegevens van het NDFF zijn enkele waarnemingen bekend van de ijsvogel in de directe omgeving van het plangebied, waaronder langs de hoogwatergeul op het golfterrein als langs de Eckeltsebeek.

3.2 Soortgericht onderzoek

In de periode maart – augustus is gericht visueel onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van groeiplaatsen van drijvende waterweegbree en actieve nest- en verblijfplaatsen van de ijsvogel, binnen en in de directe omgeving van het plangebied. In tabel 2.1 zijn de veldbezoeken nader toegelicht.

Tabel 2.1 Onderzoeksdata veldonderzoek

Datum	Onderzoeksmethodiek	Soort
13 maart 2019	Visueel onderzoek	ijsvogel
15 mei 2019	Visueel onderzoek	ijsvogel/ drijvende waterweegbree
3 juni 2019	Visueel onderzoek	ijsvogel/ drijvende waterweegbree
17 juli 2019	Visueel onderzoek	drijvende waterweegbree

4 Resultaten en conclusie onderzoek

4.1 Drijvende waterweegbree

Uit het bureau onderzoek en het gericht visuele onderzoek zijn geen waarnemingen van groeiplaatsen van drijvende waterweegbree naar voren gekomen binnen het plangebied. Het voorkomen van groeiplaatsen, en daarmee mogelijke negatieve effecten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen maatregelen op de betreffende soort, zijn uitgesloten. Er is geen noodzaak voor ontheffingsplicht inzake de Wet natuurbescherming.

4.2 IJsvogel

Uit het bureau onderzoek en het gericht visuele onderzoek zijn geen waarnemingen van ijsvogel naar voren gekomen binnen het plangebied. Het voorkomen van nest- en verblijfplaatsen, en daarmee mogelijke negatieve effecten binnen de invloedssfeer van de voorgenomen maatregelen op de betreffende soort, zijn uitgesloten. Er is geen noodzaak voor ontheffingsplicht inzake de Wet natuurbescherming.

Verantwoording

Titel	Aanvullend natuuronderzoek drijvende waterweegbree en ijsvogel te verplaatsen oever Eckeltsebeek
Projectnummer	364202
Referentienummer	nvt
Revisie	Concept
Datum	11-09-2019
Auteur	Jody Ettema
E-mailadres	jody.ettema@sweco.nl
Gecontroleerd door	John van Vliet
Paraaf gecontroleerd	
Goedgekeurd door	Maarten Mouissie
Paraaf goedgekeurd	

Bijlage 1